

ZANZA.TV

ÚTMUTATÓ ÉS
MÓDSZERTANI SEGÉDLET PEDAGÓGUSOKNAK

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOM

Mi a zanza.tv?	5
Kié a zanza.tv?	5
Mi található a zanzán?	5
Miért ilyen a zanza.tv?	6
Esélyegyenlőség	8
Regisztráció nélküli használat	9
Kiemelt témák	9
Tantárgyak szerinti keresés	9
Kulcsszavas keresés	10
Téma: a tananyag feldolgozása	10
1. Oktatóvideó	10
2. Interaktív teszt	11
3. Feladatlap	11
4. Téma megosztása és/vagy kommentelése	11
Fogalomtár	12
Faliújság	12
Regisztrációval történő használat	13
Regisztráció	13
Új fiók létrehozása	13
Facebook regisztráció	13
Belépés	13
Profilom	13
Tanulásszervező	13
Jelvények	14
Padtársak	15
Hírlevél	15

Beállítások.....	15
Tanulók.....	15
Tesztsorok.....	15
Emlékeztető.....	16
Hogyan gondolkodnak a zanza.tv fejlesztői a tanulásról és annak támogatásáról?.....	18
Motivációk értelmezése.....	18
Az önálló tanulás támogatása.....	19
1. Tanulási mód, stílus ismerete:.....	19
2. Célmeghatározás, és ez alapján történő tanulási út kidolgozása.....	20
3. Feladat és időterv.....	21
Csoportos tanulás előnyei.....	21
Tanulási idő.....	22
Tudásmérés.....	23
Formatív mérőeszköz és értékelés.....	23
Önellenőrzés eszköze és önértékelés.....	23
Aktivitást értékelő rendszer.....	23
A másképp haladók.....	25
Módszertani segédlet.....	26
Illeszkedés a Nemzeti alaptantervhez.....	26
Fejlesztési területek – nevelési célok.....	26
Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek.....	28
Kulcskompetenciák fejlesztése.....	30
Flipped classroom – Egy hatékony módszer a zanza.tv használatához.....	33
Mohamed esete a hegygel: mi is az a flipped classroom?.....	33
Miért jó a flipped classroom?.....	33
Miről ismerszik meg egy jól működő flipped classroom?.....	34
Felhasznált irodalom.....	36

MI A ZANZA.TV?

A zanza.tv egy olyan **oktatóvideókat** tartalmazó **portál**, amely segíti, hogy tanítványaid egyedül vagy társakkal együtt eredményesebben **tanulhassanak**. Egyrészt, mert gyorsan és hatékonyan hozzáférhetnek több száz, az iskolai felkészüléshez szükséges oktatóvideóhoz. Másrészt interaktív tesztekkel és letölthető feladatlapok segítségével ellenőrizhetik, mélyíthetik tudásukat. Végül, de nem utolsó sorban azért, mert egy tanulástervező rendszer segítségével megtervezhetik a tanulási folyamatukat.

Fontos azonban, hogy a fejlesztők szándéka szerint a zanza.tv nem pótolja az iskolai jelenléteket, a pedagógiai munkát, az osztálytársakat, a tankönyveket; nem is célja ezeket helyettesíteni. A zanza.tv célja, hogy az egyes témákról rövid, lényegre törő összefoglalót és áttekintést adjon.

KIÉ A ZANZA.TV?

A zanza.tv természetesen alapvetően a 9-12. évfolyamos tanulóké, illetve mindazoké, **akik tanulni akarnak**.

Ugyanakkor a fejlesztés során külön gondoltunk azokra, akik rendszeresen sportolnak, így sokat vannak távol az iskolától, vagy egyéb iskolán kívüli kötelezettségük miatt nem tudnak a hagyományos iskolai tanrend szerint tanulni.

A zanza.tv nem tesz különbséget tanári és diák felhasználók között. A felhasználók azonos jogokat és lehetőségeket élveznek a rendszer használatakor.

MI TALÁLHATÓ A ZANZÁN?

Oktatóvideókat és interaktív tesztekkel, letölthető feladatlapokat **8 tantárgyhoz** kapcsolódóan:

- Irodalom
- Magyar nyelv
- Történelem
- Matematika
- Testnevelés és sport
- Filozófia
- Társadalomismeret
- Etika

Mivel a portál a 9- 12. évfolyam közti tananyagot az érvényes kerettantervi szabályozás alapján dolgozza fel, így nem csak a **mindennapi tanulásban**, hanem az **érettségire való felkészülésben** is nagy segítséget nyújt.

A portálon mintegy **550 tantárgy**hoz kapcsolódó **lecke** található. Mindegyik **tartalmaz egy 5-8 perces oktatóvideót**, amely egy adott tananyag tartalmát, fogalmait, tényeit foglalja össze, magyarázza el érthetően. Ennek többszöri meghallgatása, esetleg kijegyzetelése megalapozza a megértést. Ehhez kötődik **egy 10 kérdésből álló interaktív teszt**, amely a legfontosabb tudnivalókra kérdez rá. Ha ezekre a kérdésekre biztonsággal és helyesen tud válaszolni a tanuló, akkor biztos lehet benne, hogy megtanulta a lecke legfontosabb tényeit. Ha nem, akkor érdemes ismételni, gyakorolni. Valamint része még a leckéknek **egy kinyomtatható vagy letölthető**, hosszabb munkát, több kifejtést igénylő **feladatlap**, **megoldólapokkal együtt**. Ennek kitöltése nagyon hasznos, hiszen a tények tudásán túl egy-egy probléma, vagy téma önálló kifejtését igényli.

A fent felsorolt funkciókat mindenki szabadon elérheti a zanza.tv-n. Egy egyszerű e-mail-es regisztrációval azonban több, a tanulást támogató, azt megkönnyítő szolgáltatások is hozzáférhetők.

MIÉRT ILYEN A ZANZA.TV?

Ennek két fontos oka van. Alapvetően azért, mert ez a portál a **ma tanuló középiskolás fiatalok** számára készült, s az ő tanulási szokásainak támogatása vezérelte a fejlesztést. Vagyis számítógépen, okostelefonon gyorsan hozzáférhető, minőségi szolgáltatást nyújt, a tanulási eredményeket pedig azonnal megoszthatják a közösségi portálokon. Mindezek mellett mégis támogatást ad a saját tanulás önálló megtervezésére, lebonyolítására. Ez utóbbi funkciót nagyon fontosnak véljük, hiszen az iskolán kívül a tanuló nem mindig támaszkodhat a tanárok irányítására, osztálytársai segítségére, másrészt fontos is, hogy megtanulja tanulását önállóan szervezni.

A fentiekén túl külön figyelmet szenteltünk a **sporttal is foglalkozó fiatalok**ra, akik a lényegét tekintve ugyanúgy tanulnak, mint bárki más. Adódnak azonban sajátosságok, amelyeket az ő esetükben érdemes figyelembe venni:

Úgy látjuk, hogy az aktív sportolás miatt a tanulásra fordítható **idő** mennyisége mintegy heti 6 órával kevesebb az ő esetükben. Ezt a kiesett tanulásmennyiséget csak úgy tudják pótolni, ha a fennmaradó időben az átlagosnál hatékonyabban tudnak tanulni, vagy növelni tudják a tanulásra fordított időt azáltal, hogy bárhol és bármikor könnyedén hozzáférnek a tudásanyaghoz.

A **sportoló fiatalok** érdeklődése erősebben fordul a sport felé, így a szívesebben tanulnak ehhez kapcsolódó témákat. Ez az oka részben, hogy a Testnevelés és sport műveltségi terület kiemelt része a portálnak.

Az iskolán kívüli tanulás azonban nem csak az élsportolókat érinti, hanem tulajdonképpen mindenkit. Az alábbi szubjektív célok elérését támogatja a zanza.tv:

- felzárkózás - tartós hiányzás az iskolából (betegség, magántanulói státusz);
- egyéni tanrend szerinti haladás (osztályozó vizsga miatt, gyorsabban haladók számára);
- a tankönyvi szöveg feldolgozása nehézséget okoz a diáknak, a hallás utáni tanulást preferálja, vagy olvasási, szövegértési problémái vannak (dislexia);
- érettségi előtt álló diákoknak, akik szeretnék gyorsan rendszerezetten megtanulni, gyakorolni, ismételni a tudnivalókat;

- gyors tájékozódás órára készülve egy- egy témáról;
- egyéni érdeklődés kielégítése, tehetséggondozás;
- tudás frissítése, ismeretterjesztő tartalmak iránti érdeklődés.

ESÉLYEGYENLŐSÉG

Fontos, hogy tényleg MINDENKI számára hozzáférhető legyen a teljes portál. Ezért törekedtünk az akadálymentes kialakításra:

- A főmenüben az Akadálymentes gombra való kattintással egy kontrasztos megjelenítés érhető el. Ez meneteközben is ki- és bekapcsolható.
- Az oktatóvideókhoz minden esetben megadjuk az elhangzó szöveget, amely a hallássérült felhasználóink tanulását is megkönnyíti.
- Az oktatóvideók hangzó szövegével látássérült felhasználóink számára tesszük hozzáférhetővé azok anyagát.

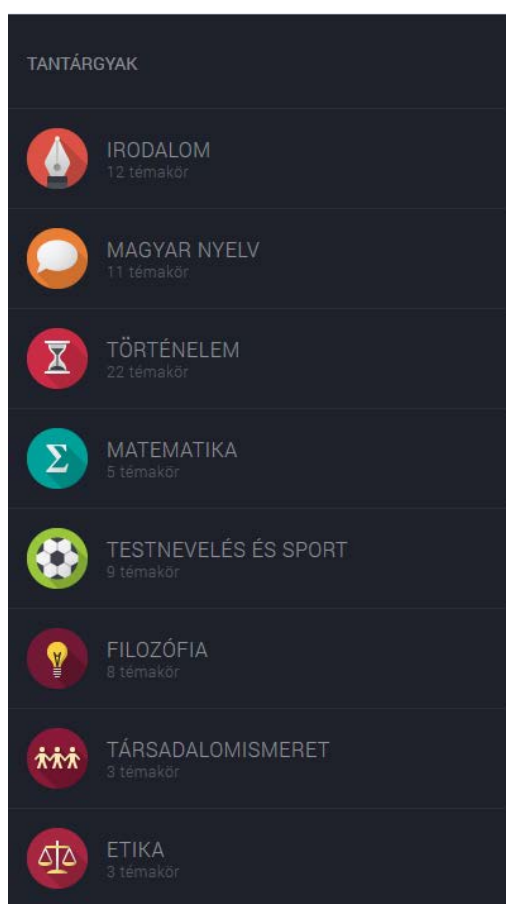
REGISZTRÁCIÓ NÉLKÜLI HASZNÁLAT

KIEMELT TÉMÁK

A főoldal közepén az aktuális témák találhatóak kiemelve, egy-egy címre kattintva rögtön a téma oldalára lehet jutni, ahol elérhető a témához tartozó oktatóvideó, interaktív teszt és letölthető feladatlap.

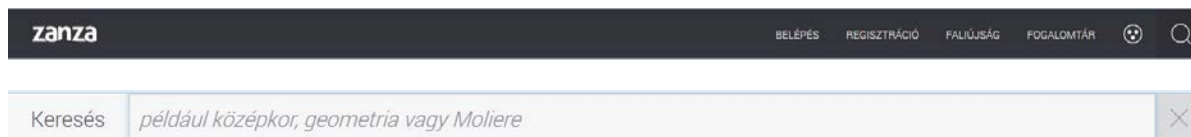
TANTÁRGYAK SZERINTI KERESÉS

A főoldal bal szélső sávjában egymás alatt felsorolva nyolc tantárgy neve és ikonja található, ezekre kattintva láthatóvá válnak a tantárgyon belüli témakörök és az azon belül - évfolyamonként rendezve - a feldolgozásra felkínált konkrét témák. Minden tantárgynak saját ikonja és színe van, amelyet a teljes portálon következetesen használunk:

KULCSSZAVAS KERESÉS

A Keresés funkció a főmenüből, az oldal tetején érhető el, a legutolsó nagyító ikonra kattintva. Ekkor kinyílik a kereső mező.

A kereső mezőben kereső szót lehet megadni, beírásakor a kereső, már menetközben feljání választható találatokat. Ha ezek nem megfelelőek, a teljes szó beírása után üss egy Entert és megjelenik a találati lista.

A találati listában először a kapcsolódó fogalmak listája jelenik meg. Ezalatt pedig azokat a témákat találod első helyeken, amelyek nagy valószínűséggel a keresett fogalmat tárgyalják. Ezek után sorrendben azok a témák jelennek meg, amelyek szövegében szerepel az adott keresőszó.

Egy második fűlön, külön csoportosítva azok a tesztsorok jelennek meg, amelyek tartalmazzák a keresőszót. A tesztsorokat csak regisztrációval, belépés után éred el.

TÉMA: A TANANYAG FELDOLGOZÁSA

Egy adott témakörön belül minden téma azonos szerkezeti felépítésben található a portálon. Egy téma

- egy oktatóvideóból;
- egy interaktív tesztből;
- egy letölthető és kinyomtatható feladatlapból, valamint annak megoldólapjából

épül fel. Ezen belül is nézzük meg a további tudnivalókat:

1. OKTATÓVIDEÓ

A téma feldolgozása egy oktatóvideóval történik. A videó lejátszást a play gombra kattintva lehet indítani. A videó bármikor megállítható a pause gomb megnyomásával. A videó tekerhető előre-hátra. Szabályozható a hangerő is (, de ennek beállítása elsősorban a számítógép hangszabályozójával történjen). A videók lejátszhatók HD minőségben, de ha lassúbb az internet letöltési sebesség, akkor normál változatban ajánlott használni. Teljes képernyős üzemmódban is nézhetők a videók.

A videók alatt további segítség található a feldolgozáshoz:

- **Előzetes tudás:** a téma feldolgozásához szükséges előismeretek és az ezeket feldolgozó témák egy kattintással elérhetők innen.
- **Tanulási célok:** itt a témához kapcsolódó kerettantervi tanulási célok jelennek meg.
- **Narráció szövege:** a videóban elhangzó szöveg írott formában.

- **Kapcsolódó fogalmak:** a téma legfontosabb kulcsfogalmai, rákattintva átvezet a Fogalomtárba, ahol a fogalom rövid magyarázata található, valamint további kapcsolódó témák.
- **Ajánlott irodalom:** itt olyan hagyományos könyvek, illetve online cikkek, források találhatók, amelyek segítenek a téma további feldolgozásában.

2. INTERAKTÍV TESZT

Az oktatóvideó megtekintése után célszerű kitölteni a téma feldolgozását elősegítő interaktív tesztet. A bal sarokban megadjuk mindig, hogy kb. mennyi idő szükséges az első kitöltéshez.

Ez egy Flash alapú teszt, akkor fog jól működni, ha a gépedre telepítve van a legfrissebb Adobe Flash Player. (iOS rendszerű telefonokon, táblagépeken és laptopokon sajnos ez nem lesz hozzáférhető, de cserébe elérhető lesz egy mobilapplikáció, amelyen megtalálhatóak lesznek a tesztkérdések egy játék formájában. Figyeld a zanza.tv híreit!)

A témához tartozó interaktív teszt a Start gombra kattintva indítható. Többféle feladattípus található itt, de mindegyik feladatnak csak egy jó válasza van. A továbblépéshez kötelező választ megadni. A válasz bejelölését követően a „Következő kérdés” gombra kattintva lehet haladni a tesztben. A tesztkérdések végén a „Teszt kiértékelése” feliratra kell kattintani. A teszt megoldása az oldal elhagyásával félbe hagyható. A kiértékelés egy százalékos arányt mutat. Az alsó sávban kettő opció van a folytatásra: a „Teszt újrakezdése” (újra megjelennek a kérdések) vagy a „Válaszok ellenőrzése”.

A válaszok ellenőrzésénél egyesével megjelennek újra a kérdések, mutatva a megadott válaszokat és értékelésüket. Ha válasz helyes volt, azt zöld, ha hibás, akkor piros szín jelzi. Az egerrel a hibás válaszra mutatva, a rendszer megmutatja a helyes választ.

Regisztrált felhasználók esetében, bejelentkezett állapotban a rendszer eltárolja a végső eredményeket: csak a 100%-osan kitöltött tesztet tekinti a rendszer befejezett feladatnak. Ezt egy ikon is jelzi a jobb felső sarokban.

3. FELADATLAP

Minden témához tartozik egy letölthető feladatlap, megoldólappal együtt. A Feladatlap/Megoldólap feliratokra kattintva új ablakban nyílnak meg. Megtekintésükhöz PDF olvasó program szükséges.

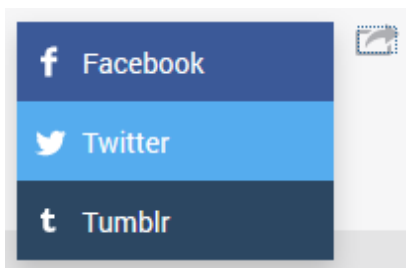
Formátumokból fakadóan lementhető, majd tetszés szerint kitölthetők a számítógépen, vagy kinyomtatva papír alapon. A legtöbb esetben olyan feladatokat tartalmaznak, amelyeknek több jó megoldása lehetséges. Ezért a megoldólap is sokszor mintamegoldásokat kínál.

Ezekben a feladatokban lehetőség nyílik a kreativitás kibontakoztatására, illetve az adott témában való elmélyülésre. Iskolai órákon is jól fel lehet használni, akár csoportban történő munkára.

4. TÉMA MEGOSZTÁSA ÉS/VAGY KOMMENTELÉSE

Minden téma megosztható a legismertebb közösségi oldalakon, illetve Facebook felhasználóként belépve lehetőség van az adott témához hozzászólni. Felteheted a témával kapcsolatos kérdéseid, vagy éppen megválaszolhatod más kérdéseit, vagy tanulóidnak ajánlhatod az adott témát felkészüléshez a következő órára.

A hozzászólási lehetőséget az oldal legalján találod. Megosztani pedig úgy tudod, hogy a videó lejátszó ablak feletti sávban, az oldal jobb felső részén elhelyezett megosztás ikonra kattintva választasz a felkínált közösségi oldalak közül.

FOGALOMTÁR

A Fogalomtárat két helyről érheted el:

- A főmenüből, az oldal tetején
- A téma kapcsolódó fogalmaira kattintva

A Fogalomtár elsősorban az egyes témák legfontosabb kulcsfogalmait tartalmazza. Ezek között lehetnek idegen szavak és kifejezések is. Sok szókapcsolatot is tartalmaz, amelyek önmagunkban esetleg nehezen értelmezhetők. Ezek azonban témához kapcsolva értelmezhetővé válnak, és további kapcsolódási pontokat jelentenek egyéb témákhoz. Tehát a Fogalomtár tartalmazza a portálon található összes tartalom (!) egymáshoz való kapcsolódási viszonyát. Akkor is megjelenik, ha a kulcsszavas keresőt használjuk.

A Fogalomtár tartalma ABC rend szerint csoportosítva jelenik meg. Az ABC betűi mögötti szám jelzi a betűhöz tartozó fogalmak számát. A nyitóoldal az „A”-hoz tartozó fogalmak listáját tartalmazza.

A kiválasztott betűre kattintva megjelenik a betűhöz tartozó fogalmak listája. A listából kattintással kiválasztható a keresett fogalom, amelynek tartalma további kattintást követően olvasható el.

A fogalom magyarázata alatt a kapcsolódó, az adott fogalmat tartalmazó összes téma címe is megjelenik az érintett tantárggyal és témakörrel együtt. Akármelyikre kattintva a hozzájuk tartozó aktuális aloldalakra juthatunk el közvetlenül.

FALIÚJSÁG

A Faliújságon a portállal és egyéb érdekes témákkal kapcsolatos bejegyzéseket találsz. Folyamatosan frissül, érdemes figyelni.

REGISZTRÁCIÓVAL TÖRTÉNŐ HASZNÁLAT

A portál minden tartalma elérhető regisztráció nélkül, de nem minden funkciója! Regisztráció lehetséges egy meglévő Facebook felhasználóval, vagy egyszerűen egy email címmel – érdemes kipróbálni, mert számos, a tanulást megkönnyítő funkció érhető el az eddig bemutatottakon túl.

REGISZTRÁCIÓ

ÚJ FIÓK LÉTREHOZÁSA

A főmenüben található a Regisztráció menüpont. Kattintással megnyílik a regisztrációs oldal - Új fiók létrehozása. Az alapadatok (vezetéknév, keresztnév, e-mail, jelszó) megadása kötelező.

A felhasználó profilhoz kép is feltölthető.

Megadhatod még az iskolád nevét és a helységet, ahol az iskola van, pl. Kossuth Lajos Gimnázium, Budapest. Ez a tanítványaid vagy a kollégáid könnyebb azonosítását segíti elő.

Az adatvédelmi nyilatkozat elolvasása azért fontos, hogy tudd, milyen személyes adataidat tároljuk, és hogyan kezeljük azokat. Ennek elfogadását követően lehet indítani az új fiók létrehozását.

Ekkor kapsz egy automatikus e-mailt a megadott e-mail címre, amelyben egy hivatkozás található, erre kattintva meg kell erősítened a fiók létrehozását. Ezt követően már be tudsz jelentkezni.

FACEBOOK REGISZTRÁCIÓ

Az új fiókot létre tudod hozni egy már meglévő Facebook felhasználói fiókkal is. Ebben az esetben engedélyezned kell az adatok felhasználását, és ezzel létre is jön a zanza.tv felhasználói fiókod.

BELÉPÉS

Két helyen is be tudsz lépni a felhasználói fiókkal:

- A Főmenüben a Belépés menüpont használatával.
- A Regisztráció menüpont alatt a Bejelentkezés menüpont használatával.

A belépést követően a profilodhoz tartozó tanulásszervező oldal töltődik be, illetve a Profilom menüpont alatt érhető el a regisztrációhoz kötött további funkciók.

PROFILOM

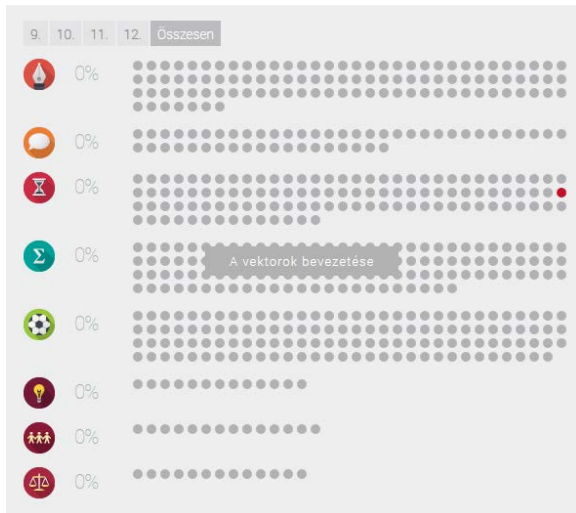
TANULÁSSZERVEZŐ

Tanárként is ugyanazt a nézetet látod, mint a zanza.tv-t használó diákjaid. A tanulásszervező működését három okból szükséges megértened. Egyrészt, hogy tudj segíteni diákjaidnak a helyes használatban, másrészt a Padtárs funkciót alkalmazva betekintést nyersz diákjaid haladásába és az

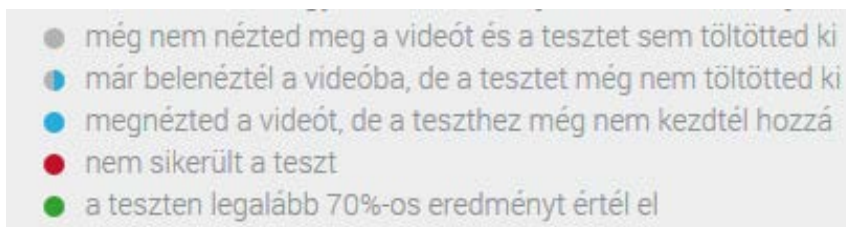
egységes ikonikus rendszert ismerve nyomon követheted a kiadott témák feldolgozását. Mindemellett magad is használhatod a Tanulásszervezőt a feldolgozott témák nyomon követésére.

A főmenü „Profilom” menüpontjában található meg a Tanulásszervező funkció. Ezen az aloldalon a diák arról kap áttekintést, hogy mely témákat milyen szinten dolgozta fel. A portálon található összes témát megtalálod itt évfolyamok szerinti bontásban és összesített nézetben is.

Alapesetben minden téma státusza egy szürke kis ponttal jelölt, ez jelzi, hogy a téma még nem elkezdett. Ha rámutatsz az egérrel, megjelenik a téma címe, és kattintással egyből oda is jutsz. Ezen kívül a tantárgyak ikonjai mellett százalékosan is szerepel az oda tartozó témák feldolgozottsága.

A feldolgozottság mértékét további színek mutatják az alábbiak szerint:

JELVÉNYEK

A jelvények a diákok motiválásának egyik fontos eszköze. Jelvényt annak alapján szerezhetsz a felhasználó, hogy az egyes tanulási feladatokat milyen mértékben teljesíti. Aktivitást és nem sikerességet jutalmaz.

Jelvény jár az alábbi aktivitásokra:

- a téma oldalak meglátogatásáért: 1., 10., 100., 500. bejelentkezés után;
- az oktatóvideók megtekintéséért: 1., 10., 100., 500. videó végignézése után;
- az interaktív tesztek kitöltéséért: bármely tantárgy témájához tartozó 1., 10., 100., 100., 500. teszt sikeres teljesítése után;
- a feladatlapok letöltéséért: 1., 10., 100., 500. feladatlap letöltése után;

- valamint az emlékeztetők használatáért: 1., 10., 50., 100., 500. téma emlékeztetőbe való felvétele után.

PADTÁRSÁK

Ha a főmenüben a Tanulók menüpont alatt valaki padtársnak jelölt, vagy Te jelöltél valakit padtársnak, akkor a jelöléseket és aktuális padtársaidat ebben a menüpontban éred el listázva. Itt találhatod meg tanítványaidat vagy kollégáidat.

Mire is jó a padtárs funkció? A padtársak látják egymás haladását és célkitűzéseit a zanza.tv-n. Ezzel ösztönözhetik egymást a diákok illetve, ha tanítványod, mentoráltad segítséget kér tőled, akkor padtársnak jelölve láthatod haladását, tanulásszervezését és adott esetben tanácsot tudsz adni, mit csináljon másképp.

HÍRLEVÉL

A Hírlevél menüpont alatt lehet szabályozni, hogy kívánsz-e hírleveleket kapni.

BEÁLLÍTÁSOK

A Beállítások menüpont alatt módosíthatod az adataidat (név, fotó, iskola).

Itt állíthatod be azt is, milyen értesítéseket kérsz a portálról. Figyelem! Ez nem a hírlevél funkció, hanem itt azt vezérelheted például, hogy kérsz-e az e-mail címedre értesítést, ha emlékeztetőt állítottál be egy témára.

Szintén itt változtatható meg utólag az e-mail cím és a jelszó is.

Ha úgy döntenél, hogy megszünteted a felhasználói fiókod, akkor itt tudod törölni a fiókot végérvényesen. Ekkor minden adatod törlődik, a fiókot később nem lehet visszaállítani.

TANULÓK

Bejelentkezve a Főmenüből érhető el a Tanulók funkció. Ezen az aloldalon található meg a portálra regisztrált felhasználók nevükkel, és ha megadták, iskolájukkal és fényképükkel. Itt lehet a kiválasztott felhasználót Padtársnak jelölni. A portált használó pedagógusok is tanulóként jelennek meg.

TESZTSOROK

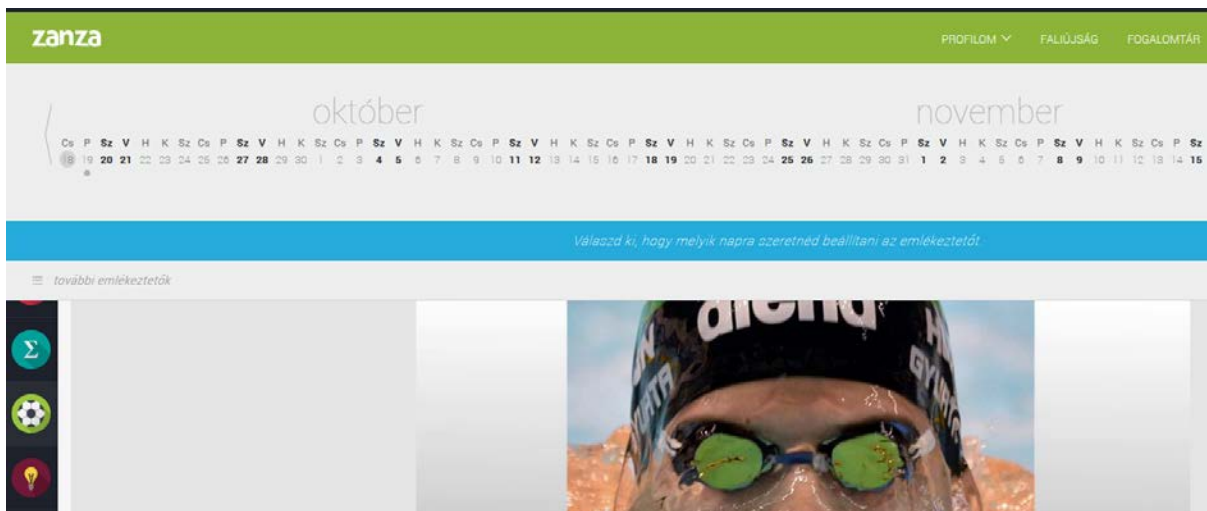
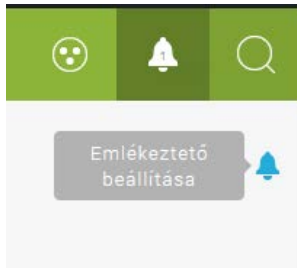
Csak a regisztrált felhasználók számára kínálunk tesztsorokat. Ezek a főmenüből érhetőek el bejelentkezés után, illetve kulcsszavas keresés eredményeképpen mindenki számára láthatók.

A tesztsorok az egyes témák interaktív tesztjeiből előre összeállított tesztsorok, amelyek célja egy-egy témakör átisméltése, begyakorlása. Azzal, hogy több teszt egybe van fűzve, megváltozik a tudás mérése: csak akkor eredményes egy tesztsor, ha minden egyes tesztet legalább 60%-osan teljesített a tanuló. Ebben az esetben is működik a százalékos kiértékelés a teljes tesztsort tekintve és tesztenként is.

EMLÉKEZTETŐ

A portál egyik legfontosabb funkciója a regisztrált és bejelentkezett felhasználók számára az emlékeztetők beállítása a kiválasztott témákra vonatkozóan.

Egy adott téma feldolgozásakor a képernyő bal felső részében, a videó lejátszó felett találsz egy kis csengő ikont. Ha rámutatsz egérrel, kékre változik és rákattintva lecsúszik a tanulásszervező naptár.

A naptárban ki kell választani egy napot és a megjelenő pluszjelre kattintva az adott témára emlékeztetőt állíthatsz be. Ilyenkor a főmenüben a csengő ikonban megjelenik egy szám – azt jelzi, hogy összesen hány emlékeztető van beállítva.

Miért jó ez? A tanuló szempontjából az egyenletes, tervezett haladást segíti. A rendszer segít nekik figyelni, hogy ne az utolsó pillanatra hagyjanak minden tanulási feladatot, hanem egyenletes terheléssel, rendszeres beosztással dolgozhassanak. A tanulók egyéni elfoglaltságait ismerve segítheted, hogy optimálisan tervezzék tanulási feladataikat. (Mivel rálátsz Padtársnak jelölt tanulóid haladására.)

Emlékeztetőt az alábbi helyeken lehet még a témákhoz adni:

- A baloldalról lenyitható tantárgyi fastruktúrában a témák címe alatt, amennyiben rámutatsz egérrel a címre.
- A Fogalomtárban a kapcsolódó témák címe alatt, amennyiben rámutatsz egérrel a címre.

Ha már beállítottunk egy témát egy adott napra, de valami miatt mégis át kell ütemezni, akkor a kiválasztott téma oldalán a csengő ikonra kattintva tehetjük meg. Ekkor megjelenik megint a naptár és kiválasztható egy új dátum. A pluszjelre való kattintással áthelyezhető a téma az új dátumra.

A naptár lenyitásával (főmenüben csengő ikonra kattintva) a naptár jobb alsó részén megjelenik a További emlékeztetők felirat. Erre kattintva megjelenik a naptár, benne a beállított emlékeztetőkkel. Az aznapra beállított témák a naptár szalag alatt, külön kilistázva is láthatók. Itt áttekinthetők a beállított emlékeztetők, illetve itt lehet törölni a már beállított emlékeztetőket.

HOGYAN GONDOLKODNAK A ZANZA.TV FEJLESZTŐI A TANULÁSRÓL ÉS ANNAK TÁMOGATÁSÁRÓL?

A taneszköz-rendszer konstruktivista pedagógia tételeinek alkalmazására épül (Gijbels, 2005, DeVries 2002, 2004, Nahalka 2002, Vosniadou 2001).

A taneszköz-rendszer megalkotása során mértékadó pedagógiai forrásokra és szakértőkre támaszkodva a tanulási folyamatot konstrukcióként értelmeztük, vagyis a tanulás önálló és társas keretekben zajló tudásépítés, és ennyiben aktív, személyes folyamat. Ezek következményei:

- A tanulás alapvetően értelmezési, feldolgozási, probléma-megoldási, gondolkodási folyamatokban realizálódik (Vosniadou 2001).
- A tanulás döntő meghatározó tényezője az előzetes tudás, még a tapasztalatok (amelyek természetesen szintén fontos szerepet kapnak) is konstruáltak, egy értelmezési folyamatban jönnek létre.
- A tanulás során valójában az előzetes tudás formálódik át. Ez jelenthet gazdagodást, de a tanulnivaló és az előzetes tudás egymásnak való ellentmondása esetén eredményezhet fogalmi váltást. A fogalmi váltás egy adott területen egy új szemléletmód, egy új fogalmi struktúra elsajátítása, amikor is az új tudás bizonyos adaptív területet „hódít el” a korábbi előzetes tudástól. A fogalmi váltás végbemenetelének egyik legfontosabb befolyásoló tényezője a tanuló e folyamat melletti elköteleződése, vagyis a motivációja (Palmer 2005).
- A tanulás sikerének, hatékonyságának alapvető meghatározója, hogy a tanuló miképpen gondolkodik magáról a tanulásról. A kutatások eredményei szerint a lényegében a konstruktivista szemléletmódnak megfelelő egyéni tanulás-elképzelés esetén magasabb színvonalú tanulási eredményeket várhatunk (Tynjälä 1997).
- A tanulás folyamatában kritikus szerepe van a tanulás kontextusának, mert az határozza meg, hogy milyen tartalmú, milyen mennyiségű, milyen struktúrájú és milyen hálózatot alkotó előzetes tudásrendszert mozgósít a tanuló a feladathoz.
- A tanulás folyamatában alapvető szerepet kapnak az önálló (egyedül vagy társakkal együtt végzett, lehetőleg komplex) tevékenységek, mert lehetővé teszik az előzetes tudás mozgósítását, a szituációk és a tanulnivaló megértésére ösztönöznek. A tudáskonstrukciós folyamatok hatékonyságát jelentős mértékben növelik az on-line tanulási környezetek, a tanulás digitális eszközrendszerei (Tétard, PatoKorpi és Carlsson 2008).

MOTIVÁCIÓK ÉRTELMEZÉSE

Úgy gondoljuk érdemi tanulási eredmény akkor várható, ha a tanulást belső érdeklődés alapozza meg.

Ez nyilvánvalóan nem mindig könnyű, mert sok egyéni tényező gátolhatja.

A zanza.tv kiemelt célja, hogy a belső motivációkat igénylő és az azokat fejlesztő, értelmes tanulást elősegítő, értelmező, a problémamegoldásra, a gondolkodás magasabb szintű műveleteire építő tanulási környezetet teremtsen.

A saját tanulási folyamat és eredményeinek nyomon követése támogatja a **reális önértékelés** alakulását. Ezt segítik a témák végén az oktatóvideókban feldolgozott ismeretek megértését, megjegyzését ellenőrző és egyben a gyakorlást is lehetővé tevő interaktív **tesztek**. A teszt kitöltője azonnali visszajelzést kap, hisz láthatja a helyes és helytelen válaszok százalékos arányát. Emellett a válaszok ellenőrzése szövegre kattintva visszaellenőrizheti saját illetve a helyes válaszokat, valamint esetenként differenciált magyarázatot is talál a kiértékeléskor.

A tananyag objektumokon belül a témaválasztással és az oktatóvideók rövid, tömör, lényegre törő, tanulási vázlat kínáló szerkezete mellett számos képi eszköz, a **fiatalok életéből vett példák** segítik az egyéni tudáskonstruálást, az összefüggések megtalálását, és a személyes, előzetes tudáshoz való kötődést. Továbbá jól szolgálják ezt az **egyéni érdeklődésre építő önálló kutatómunkára**, vagy akár forráselemzésre ösztönző letölthető feladatlapok.

Alapvető motivációs erővel bír, hogy a tanulók a számukra elsősorban **szórakozásra használt eszközökön tanulhatnak**.

AZ ÖNÁLLÓ TANULÁS TÁMOGATÁSA

Tapasztalataink szerint még a felsőbb éves diákok is sokszor ütköznek abba a problémába, hogy nem tudják jól **megtervezni saját tanulásukat**, vagy akár nem is tudnak arról, hogy ez az eredményes tanulás egyik feltétele. Ezt is tanulni kell!

Mindenképp elsődleges a saját **tanulási mód, stílus ismerete**. Annak feltérképezése, hogy az adott diák hogyan tanul, mi az eredményesebb tanulási út számára.

Ezt követően fontos a tudatos **célmeghatározás**, és a megszerezhető kompetenciák meghatározása az adott tanulási feladat kapcsán. Tekintetbe véve a kompetenciák minden összetevőjét! (Ismeretek, képességek, készségek, attitűdök.)

Ezt a gondolatmenetet a diákok számára is érthetővé kell tenni, támogatni kell őket, hogy a kérdéseket önmaguknak is helyesen tudják feltenni.

A diák szempontjából lényeges annak kimondása, hogy mit kell megtanulni, mit kell tudni. Tévedés azt gondolni, hogy ez azonos a lecke címével. Sokkal jobban kifejezik ezt olyan kérdések: Mit tud majd megcsinálni? Mire lesz képes? Mit fog gondolni róla? Mit tud majd?

Harmadrészt kell egy jól kiszámítható **feladat és időterv**.

Mindezek támogatására a zanza.tv a következőket kínálja a tanulók számára.

1. TANULÁSI MÓD, STÍLUS ISMERETE:

A Testnevelés és sport tantárgyon belül, a **Tanulásmódszertan** témakörben megtalálható témák segítségével minden tanuló megismerheti saját tanulási mintázatát, és konkrét gyakorlati tanácsokat, módszereket is talál.

Ezeknek a témáknak a feldolgozásával olyan módszereket sajátíthat el, amelyek alkalmazása eredményesebbé teheti tanulását: pl. gondolattérkép készítése vagy iránymutatást arra, hogy hogyan írjunk jó vázlatot.

A videók szövegei írásos formában is megtalálhatók a videók alatt a Narráció szövege fülön. Ez nagyon hasznos mindazoknak, akik inkább írott szövegből tudnak jobban tanulni, illetve vázlatkészítéshez is felhasználható, valamint a hallásukban, vagy látásukban akadályozott diákok számára akadálymentesítés hozzáférést biztosítanak.

Az önálló tanulás egyik kulcsa továbbá a **források keresésének igénye és képessége**. A nagyítóra kattintva érhető el a portálon működő intelligens kereső rendszer. A beírt fogalom magyarázatán és a kapcsolódó fogalmain túl itt láthatók a kifejezést kulcsszóként tartalmazó témák és tesztsorok is. A találati lista második felében pedig azok a témák szerepelnek, amelyek nem kulcsszóként, hanem említés szintjén tartalmazzák a keresett kifejezést.

2. CÉLMEGHATÁROZÁS, ÉS EZ ALAPJÁN TÖRTÉNŐ TANULÁSI ÚT KIDOLGOZÁSA

Az iskolai gyakorlatban sajnos gyakran előfordul, hogy a diákok csak a tanár utasításait követik kérdés és bármilyen tudatos tervezés, megbeszélés nélkül. Holott az eredményes tanulás egyik sarokpontja, hogy a tanuló is legyen tisztában azzal, hogy milyen célok elérését tűzi ki maga elé, és azokhoz milyen tanulási út tartozik. A tudatos tervezést a portál egy kézenfekvő, konzekvens logikával támogatja.

A nyolc tantárgy témakörökbe rendeződik. A témakörökön belül található meg az egyes témák évfolyamokra bontva. A témák évfolyamonkénti csoportosítása segíti a kapcsolatok meglátását is, a tanuló felfedezheti, hogy az adott téma később még előfordulhat, vagy korábban már tanulta az előzményeit. Ugyanezt a funkciót szolgálják az egyes témákhoz kötődő kulcsfogalmak is.

A témákon belül található az oktatóvideók, interaktív tesztek, letölthető feladatlapok. A videókat úgy építettük fel, hogy minden esetben tapasztalatokhoz, a korábbi tudáshoz, élményekhez kötődjenek. Ez lehet **meglévő vagy eljövendő élmény** (pl. film, zene, reklám, élethelyzet, személyes konfliktus), **kérdés, probléma** (pl. élethelyzetek, személyes konfliktusok) felvetése. A téma kifejtése e felvetésből indul. Érdemes tehát a videók elejére is figyelni, hisz segít annak megértésében, hogy az adott tananyag miképp jelenhet meg a tanulók életében, ez nagyban segítheti a későbbi felidézést.

Minden témának van továbbá egy beszédes **címe**, ami kijelöli a tanulás célját, kontextusát, tartalmát. Pl. A képszerűség stílus eszközei a szépirodalmi szövegekben.

Továbbá az egyes témákhoz kötődően a videók alatt minden esetben olvasható:

- **Előzetes tudás:** Ez az a tudás, amivel rendelkezni kell a lecke eredményes elsajátításához. Ennek megnevezése egyrészt önelemzésre, másrészt tudatos tervezésre készíthet.

Pl. Rendelkezned kell már befogadói és műelemzési tapasztalatokkal. Ismerned kell az alapvető szóképeket és alakzatokat, nyelvi játékokat.

Ezen túl az itt megtalálható linkek vissza is vezetnek a javasolt előfeltétel(ek) feldolgozását segítő témá(k)hoz.

- **Tanulási célok:** Abban segít, hogy a tanuló tisztában legyen vele, mit tudhat meg a lecke végére. Érthetően megfogalmazott tanulási eredmények ezek, amelyek nem csak ismeretek felsorolására korlátozódnak, hanem ahol mód van rá, ott utalnak arra is, hogy milyen készségei, képességei és attitűdjei fejlődnek.

Pl. A cél az, hogy megtapasztald, hogy a nyelvi elemek stílusértéke a konkrét szövegben, nyelvhasználatban miként kap szerepet; a stílust hogyan befolyásolja a beszélő, a kommunikációs helyzet, a megnyilatkozás célja. Felismerd és alkalmazd a megismert jelentéstani, stilisztikai és szövegtani jelenségeket a műelemzésben, a mindennapi élet nyelvi jelenségeinek megítélésében, a szövegalkotásban.

- **Kapcsolódó fogalmak:** Itt olvashatók azok a fogalmak, amelyeket a lecke elsajátításával a tanuló megtanul, megért.

Pl. szókép, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, allegória, szimbólum, metonímia, szinekdoché.

A fogalmak egymáshoz kötése egy leckéhez kötődően, rögtön képet ad arról, hogy melyek a téma legfontosabb kulcselemei.

A fogalmakra klikkelve található a rövid fogalommagyarázatok, és azon témák listája, amelyek szintén építenek erre a fogalomra, ezzel segítve a témák közti összefüggések meglátását. A témákra kattintva pedig közvetlenül meg is nyílnak ezek.

- **Ajánlott irodalom:** Tartalmaz tankönyvi és azon túlmutató forrásokat. Fontos üzenete, hogy a tanulás során több forrásra kell támaszkodni, ez segíti elő a kritikus gondolkodást, az önálló tanulást.

3. FELADAT ÉS IDŐTERV

A zanza.tv-re bejelentkezve elérhető a **tanulásszervező** funkció a saját Profilon belül. Itt végiggondolható és egy időszalagon bejelölhető, hogy a megfogalmazott cél eléréséhez mely témákat milyen ütemben kell feldolgozni a tanulónak (**emlékeztető funkció**, kis harang jelöli). A megtervezett leckékről az adott héten e-mailben emlékeztetőt kaphat, illetve a naptárban bármikor megtekintheti az ütemezett témákat. A naptárban megjelenő státuszjelzők pedig azonnal mutatják, hogyha nem volt elég idő a téma azonnali feldolgozására, s azt még folytatni kell. A tanulási feladatok tervezéséhez érdemes a diákoknak segítséget nyújtani. Egyéni útjaikat és vállalásaikat érdemes orientálni, esetleg direkt feladatkiosztással, határidők kiszabásával segíteni. Minden esetben érdemes a tervezési folyamat során a diákokat egyéni elfoglaltságaik tudatos végiggondolására sarkallni.

A tervezés után tehát a tanuló mindig látja, hogy mely témákat dolgozta már fel, és az milyen feldolgozottságot jelent a tantárgyon belül az adott évben és a teljes 4 éves ciklusra vetítve. Továbbá láthatja, hogy hol és milyen eredményességgel oldotta meg a tesztek. A haladás és eredmények nyomán követésében szintén segíteni kell a tanulókat. Meg kell ismertetni velük azt a fajta elemző gondolkodást, ami alapján maguk is meglátják, hogy a befektetett energia összefügg az eredménnyel. Ezt támogatja a Portál egyértelmű visszajelző rendszere.

CSOPORTOS TANULÁS ELŐNYEI

A tanulással foglalkozó szakemberek az utóbbi időben gyakran hangsúlyozzák, hogy a **tanulás** nem magányos dolog, hanem **egyszerre egyedül és társakkal végzett tevékenység is**. Talán ez utóbbi dolog szorul inkább magyarázatra.

A zanza.tv is fontosnak gondolja, hogy a tanulás élményét, sikereit a tanulók **megoszthassák** másokkal közösségi portálokon (Facebook, Twitter, Tumblr). Valamint a Profilon belül elérhető Padtárs funkció által, ahol lehetőség van mások megjelölésre, legyen az diáktárs vagy pedagógus. A kölcsönös bejelöléssel valóban társul hívhatják a megjelölt személyt, hisz a padtársak láthatják, segíthetik egymást a tanulmányok előrehaladásában.

TANULÁSI IDŐ

Ez természetesen tanulónként eltérő. Minden diák más - más előzetes tudással, tapasztalattal érkezik egy- egy leckéhez, vagy nagyobb témakörhöz, így eltérő a tanuláshoz **szükséges idő** is. Ugyanakkor előfordulhat, hogy nincs annyi idő, mint amennyire szükség van.

A zanza.tv azonban jól tudja segíteni ezeket az eltérő tanulási igényeket, lehetőségeket. Minden tanuló annyi időt fordíthat a témák feldolgozására, amennyire szüksége van, hisz a videókat többször meghallgathatja, visszatekerheti oda, ahol elakadt. A tesztek, feladatlapokat akárhányszor kitöltheti addig, amíg nem elégedett a saját teljesítményével. Ugyanakkor, ha csak egy buszmegállónyi idő maradt az ismétlésre, még gyorsan "átnézheti" az aznapi anyagot, ez persze csak akkor segít majd igazán, ha ezt érdemi tanulás előzte meg.

A tanulásra fordított idő egy másik szempontból is fontos lehet. A tanulásszervező funkció segítségével beoszthatja egy nagyobb tanulmányi egység (pl. vizsgára, érettségire készülés) feldolgozásának ütemét, menetét. Ez igazán hasznos lehet akkor, ha a tanuló nem engedhet meg nagyobb lemaradást; vagy ha nehezebbre esik napjai megszervezése egyéb elfoglaltságai miatt.

TUDÁSMÉRÉS

A tanulás sikerének egyik kulcsa, hogy a tanuló folyamatosan lássa, hogyan halad a kitűzött célok felé és folyamatosan visszajelzést kapjon teljesítményéről. Az értékelésben különösen nagy szerepet szántunk az **önellenőrzésnek**.

A saját tanulási folyamat és eredményeinek nyomon követése támogatja a **reális önértékelés** alakulását. Ehhez a tanuló számára többféle tudásmérési eszközt is rendelkezésére bocsát a portál.

FORMATÍV MÉRŐESZKÖZ ÉS ÉRTÉKELÉS

A témák végén, az oktatóvideókban feldolgozott ismeretek megértését, megjegyzését ellenőrző és egyben a gyakorlást is lehetővé tevő zárt feladattípusokat tartalmazó interaktív **tesztek** találhatók. A teszt kitöltője azonnali visszajelzést kap, hisz láthatja a helyes és helytelen válaszok százalékos arányát. Emellett a válaszok ellenőrzése szövegre kattintva vissza ellenőrizheti saját illetve a helyes válaszokat, valamint esetenként differenciált magyarázatot is talál a kiértékeléskor.

Megerősítést 80%-os teljesítménytől kap a diák; 60%-ig új kitöltésre biztat, az ilyen eredménnyel zárult tesztet ki nem töltött tesztként tartja számon a rendszer. A tökéletes megoldás 100%-ot jelent.

A regisztrált és bejelentkezett tanulók a későbbiekben a változó színek segítségével nyomon tudják követni eddigi tevékenységeik eredményét, azaz a későbbiekben is látják, ha egy tesztjük éppen csak sikerült és a portál újbóli kitöltést javasol.

ÖNELLENŐRZÉS ESZKÖZE ÉS ÖNÉRTÉKELÉS

Hasonló, többek között önellenőrzést támogató szerepe van a minden téma végén megtalálható **letölthető feladatlapnak** és az annak önellenőrzését támogató **megoldólapnak**.

A tanuló a letölthető megoldólapok segítségével ellenőrizheti az elkészített megoldás helyességét. A megoldólapokban megtalálja a feladatlap kérdéseire adandó helyes válaszokat, vagy a helyes válasz egy javasolt alternatíváját. Az önellenőrzés, önértékeléssel zárul.

AKTIVITÁST ÉRTÉKELŐ RENDSZER

A megerősítés egy formális eszköze a **jelvények** rendszere a zanza.tv-n. Jelvény jár az oldal látogatásáért, a videók megtekintéséért, a tesztek kitöltéséért, a feladatlapok letöltéséért és az emlékeztetők használatáért. A jelvények az aktivitás szintjétől függően bronz, ezüst, arany és platina fokozatúak lehetnek. A megszerzett szintet a jelvény színe jelzi. A jelvény megszerzésekor rögtön gratuláló szöveg jelenik meg, és az eredmény Facebookon, Twitteren, vagyis **közösségi térben való megosztására** buzdít.

A visszajelzés nagyon fontos eszközét tartalmazza a Profilomból nyíló Tanulásszervező felület, ahol a tantárgyakhoz rendelve kis pontok jelenítik meg az egyes témákat. E felületen jól látható, hogy **hány témát** kezdett el vagy dolgozott fel tökéletesen a diák akár az adott évfolyamra, vagy a négy éves időtartamra vetítve.

Ugyancsak az értékelési rendszer része az ún. **tesztsorok**. Ezek alapvetően az összefoglalás utáni ellenőrzést szolgálják, mivel egy teljes témakörhöz kapcsolódóan tartalmaznak kérdéseket.

A MÁSKÉPP HALADÓK

A zanza.tv filozófiája szerint mindenki másképp halad, mindenki másképp tanul, és ezt természetesnek tekintjük. Egy jó tanulást támogató portál képes e másságokat figyelembe venni, épp úgy, ahogy ezt egy jó pedagógus is teszi. A portál lehetőséget ad az időbeni eltérések ellensúlyozására, és a témák között – az előzetes tudás elvárásait betartva – szabadon haladhat a tanuló. Ide tartozó kérdés azonban az is, hogy a szövegfeldolgozás közben van, aki a hallás, és van, aki az olvasás, látás alapján történő tanulást alkalmazza eredményesebben. Épp ezért a videók szövegeit megjeleníthetjük a film alatt futó linksor Narráció szövege fölről. Ez a lehetőség hallásukban, látásukban akadályozott tanulókat is segíti.

MÓDSZERTANI SEGÉDLET

ILLESZKEDÉS A NEMZETI ALAPTANINTERVHEZ

FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLOK

A zanza.tv olyan tanulástámogató digitális portál, mely a Nat-ban szereplő nevelési célok, és az azok elérését szolgáló tevékenységek, tananyag tartalmak köré szerveződik. Fontos alapelv volt a fejlesztés során, hogy mindegyik feldolgozásra kerülő témakör, taneszköz segítse elő a nevelési célként kitűzött eredmények elérését. A különböző fejlesztési területek esetében ez eltérő mértékű, de mégis érdemes kiemelni néhány, a fejlesztés jellegéhez erősebben kötődő célt, területet.

ERKÖLCSI NEVELÉS

Az erkölcsi nevelés célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. A zanza.tv működési elve, eredményes használata a diákoktól tudatosságot, önállóságot és belső motivációt igényel, illetve folyamatosan fejleszti azokat. Az oktatóvideók tartalmukban is hordoznak számos olyan társadalmi konfliktust, problémát, erkölcsi dilemmát, amelyek átgondolása közvetlenül is hat a diákok erkölcsi ítéloképességére, felelősség vállalására, énképének alakulására (etika, társadalomismeret tantárgyak). Az önálló munkavégzést igénylő és egyben a saját tanulásért felelősséget inspiráló digitális portál az önképzés terén is maradandó hatással lehet a diákok egész felnőtt életére, és elősegítheti helytállásukat a munka világában is.

NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS

A zanza.tv-ben feldolgozott témakörök és tananyagtartalmak egy jelentős része (pl. magyar irodalom, történelem) közvetlenül hatni kíván arra, hogy középiskolás diákok érdeklődővé és fogékonyává váljanak nemzeti értékeink, hagyományaink iránt. Sok olyan képi feldolgozás, korabeli dokumentumfilm segíti egy-egy történelmi korszak valódi megértését, jeles magyar történelmi személyiség, tudós életének és munkásságának a megismerését, amely segíti az egyének értékrendjének megszilárdulását, szemléletváltását, erkölcsi ítéloképességének alakulását. A humán tantárgyak kapcsán folyamatosan tájékozódnak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A hazaszeretet érzése a diákokban azzal is felértékelődik, hogy sportolóként, élsportolóként hazájukat, Magyarországot képviselik a világban.

ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS

A demokratikus jogállam, a jogra épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Az önálló tanulást középpontba állító tanulói portál elsősorban a feldolgozott témákon keresztül tud erőteljesen hatni a demokratikus gondolkodásmódra és cselekvésre. A Társadalomismeret tantárgy keretei között több téma közvetlenül is kapcsolódik az állampolgári neveléshez, amelyben az Unió politikai intézményrendszer ötletes megismerésén túl, konkrét segítséget kapnak a diákok a politikában való

részvétel hatékony módszereiről és eszközeiről. Külön lecke foglalkozik az állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel, amelyben könnyen megismerhetővé és érthetővé válik a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság. A leckék felépítése a folyamatos ellenőrzéssel és önellenőrzéssel fejleszti a kreatív, önálló kritikai gondolkodást, az elemzőképeséget és a vitakultúra fejlesztését.

AZ ÖNISMERET ÉS TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE

A társas közegben történő boldogulás alapvető feltétele, hogy az egyén reális énképpel, önismerettel bírjon. Ezt megszerezni többek közt folyamatos, reális és támogató külső visszajelzések segítségével és saját önértékeléssel lehet. A zanza.tv minden lecke után tartalmaz önértékelési lehetőséget. Másrészt a tanulószervező segítségével folyamatosan láthatóvá válik a diák számára a tanulási folyamat, annak eredményessége. A tanulás folyamatában így a hibázás nem büntetést, vagy lemaradást, hanem újabb tanulási folyamat-tervezést tesz lehetővé, így támogatva egy reális életpálya tervezést is.

A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi- és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok működésében bekövetkező zavarok elkerülhetlenné teszik, hogy serdülő fiatalok esetében ez a téma ne kerüljön elő. A zanza.tv a Társadalomismeret tantárgy keretei között tárgyalja az egyén és közösség viszonyát, benne a család funkcióit és formáit a XXI. században. A családi életre való felkészítés hagyományosan otthon, az elsődleges szocializációs szintéren jelenik meg, de a portál ezen a téren is széles információs háttérrel kívánja segíteni a fiatalokat, több témakörben, több leckében érinti ezt a problémakört. Mivel a portál korlátozás nélkül hozzáférhető, lehetőséget teremt a szülők és más családtagok bevonására. A szülők figyelemmel kísérhetik gyermekük tanulási folyamatát és maguk is részesei lehetnek a portál ismereterjesztő lehetőségeinek.

A TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE NEVELÉS

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A tanulást támogató portál létrehozásának egyik indoka volt, hogy tehetséges fiatalok, sportolók iskolán kívüli eredményes tanulását támogassa, így a tantárgyak között is kiemelt szerepet kapott a sport. A sportelméleti témákon kívül számos lecke foglalkozik a sportegészségtannal, a sport pszichológiájával, a sportetikával, a testi és lelki egészségéttannal. Részletes ismereteket szerezhetnek a diákok az egészséges táplálkozásról, a tápanyagok, vitaminok szerepéről, a sportban leggyakrabban előforduló egészségkárosodásokról, az egészséges életmód alapelveiről.

AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv az önismeret formálását erőteljesebben, míg – jellegéből adódóan, az önálló, egyedül végzett tanulásra koncentrációja következtében – a társas kultúra fejlesztését csak korlátozottabb mértékben vállalhatja. Az önismeret fejlesztéséhez járul hozzá az önálló tanulás-, a belső (intrinzik) motivációk fejlesztése, a tanulás tanulása, vagyis az, hogy a diák saját tanulásával kapcsolatos

tudásrendszert épít magában. Természetesen az is igaz, hogy ebben az elsajátítási folyamatban hangsúlyos szerepet kap a metakognitív tudás fejlesztése, amely viszont nyilvánvaló módon az önismeret fejlődésére is hat. A zanza.tv a regisztrált felhasználóknak olyan tanulási környezetet kínál, ahol másik on-line felhasználóval („Partárs”) közös tanulási tevékenységeket tud végezni.

FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

Saját és mások kultúrájának megismerése segít megérteni és megbecsülni az életformák változatosságát a természetben és a kultúrában. Ennek egyik legfontosabb terepe a portálon, hogy minél több nézőpontból, az on-line tér adta tágabb lehetőségek segítségével igyekszik megmutatni a diákoknak szűkebb és tágabb társas, társadalmi környezetüket.

A környezettudatosság és fenntarthatóság másik kulcseleme a felelősségvállalás, amely a megcélzott korosztály (9-12. évfolyam) esetében már gyakorlatban is elvárható. Ezt erősíti, hogy a portál keretein belül a saját tanulásukért kell felelősséget vállalniuk.

GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS

A zanza.tv Gazdasági és pénzügyi ismeretek témaköre közvetlenül támogatja olyan ismeretek elsajátítását, mint a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok. Közvetetten pedig a tanulószervező pontos időgazdálkodásra és a munkafolyamatok tervezése tanít.

MÉDIATUDATOSSÁGRA NEVELÉS

A portál jellege szerint nyilvánvaló módon segíti a médiatudatosság formálását. Maguk az alkalmazott (technikai) eszközök, a taneszközzel való bánás, a feladatok körébe a médiában meglévő forrásoknak a gyakori beépítése, az internet nyújtotta lehetőségek kiaknázása mind hozzájárulnak a médiatudatosság formálásához.

A TANULÁS TANÍTÁSA

A zanza.tv-nek a műveltségterületeken történő személyiség és kompetenciafejlesztés mellett, fontos célja a tanulás tanulásának támogatása. A portál módszertanilag az önálló tanulásra épül, főképp ezen a módon valósul meg a tanulás. Ez azt jelenti, hogy a portál biztosítja e „módszer” érvényesülésének legfontosabb feltételét, azt, hogy a tanulók sajátítsák el az önálló tanulás szemléletmódját, módszereit, tervezésének, szervezésének, kivitelezésének és értékelésének módjait. Vagyis a tanulás „tanítása” a kialakított portálnak a lelke, a szerves része.

EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK

A modern oktatás egyik kulcskérdése, hogy a tanítás-tanulás folyamatában a pedagógus, vagy más tanulószervezési tényező miképpen képes alkalmazkodni a tanulók sajátosságaihoz, vagyis miképpen valósul meg a differenciálás. A zanza.tv esetében ez a következő sajátosságok mentén írható le:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

A digitális taneszköz-rendszer – fentebb ezt már többször bemutattuk – az önszabályozó (az itt használt terminológiával: önálló) tanulásra, mint legfőbb módszertani elemre, és arra épül, hogy ezt az önálló tanulást meg kell tanulni, és ezért a portálnak ezt „tanítania” kell. Ebben természetesen alapvető szerepet kap a belső motivációk formálása.

- A tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket.

Ezen elvárással összefüggésben kiemelhető a portálra jellemző tevékenységközpontúság, konkrétan azok a letölthető feladatlapok és aktivitások, amelyek minden témában megtalálhatóak.

- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére.

A projekt pedagógiai hátterének a konstruktivista pedagógiai szemléletmódot tekintjük. A konstruktivista tanulásfelfogás legfontosabb fogalma az előzetes tudás (prior knowledge), illetve a legfontosabb, a paradigma egészét meghatározó állítása, hogy a tanulási folyamat legfőbb meghatározója az előzetes tudás, amely a tanulási folyamat során átalakul, adaptálódik. Vagyis a Nat idézett célkitűzése az egyik legfontosabb elemként jelentek meg a fejlesztésben is, igaz ez az ismeretátadó oktatóvideókban használatos konkrét tapasztalati példákra alapuló módszertanra, akár az interaktív tesztek alkalmazására az előzetes tudás mérésére.

- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit.

A tanulók a taneszközzel dolgozva alapvetően egyéni tanulási folyamatokat szerveznek. A páros és kiscsoportos tevékenység elsősorban a letölthető feladatlapok feladatainak megoldásakor, a következő tanulási helyzetekben lehetnek jellemzők: több tanuló összefogása egy komplexebb feladat munkamegosztással történő megoldására (akár egy projekt kivitelezése), egymás munkáinak átnézése (értékelési mozzanat), egymás segítése forrásokkal, ötletekkel.

- Válgják a tanítás egyik fő elvét és teendőjévé a tanulókhöz legjobban alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

Ez az elvárás több szinten érvényesül. Egyrészt a tanulók az egyéni tanulás tervezéséhez, szervezéséhez, megvalósításához és értékeléséhez kapnak segítséget, tehát nem előírásokkal találkozhatnak, vagyis mindezeket illetően érvényesíthetik tanulási sajátosságaikat. Másrészt a program a tanulás számára alternatív lehetőségeket biztosít a legtöbb ponton, és a tanuló választására bízta, hogy melyik alternatíva valósul meg. Pl. dönthet úgy, hogy az egy témán belül található módszertani hármassból (oktatóvideó, interaktív teszt, letölthető feladatlap) csak egy bizonyos típust használ a felkészülésre, és a többi tanulási tevékenységet másképp valósítja meg (pl. tankönyv használata, órai részvétel, különóra stb.). Bárhogy is dönt, a témák

egyes elemei önállóan fogalmi egységként is megállják a helyüket és kiegészítésként felhasználhatóak az iskolai tanulási szituációkban is.

KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

AZ ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ FEJLESZTÉSE

A zanza.tv nagy hangsúlyt fektet az **anyanyelvi kommunikáció** fejlesztésére az alábbi módon:

- az egyes témákban megtalálható kulcsfogalmak fogalomtárba rendezése által. A fogalomtár segítségével az idegen kifejezések meghatározásán keresztül a tanulók szókincse bővül;
- minden témához **írásbeli szövegalkotást támogató feladatokat** (letölthető feladatlapokat) bocsátunk a tanuló rendelkezésére, továbbá azokhoz kapcsolódóan az önellenőrzést segítő megoldólapokat;
- a letölthető feladatlapok megoldása a tanulókat a szerzett tudás, **írásban történő nyelvileg és tartalmilag helyes megfogalmazására** sarkallja;
- a tananyag objektumok **nyelvileg és stilisztikailag igényes**, professzionális minőségű hangzó és írott **narrációkkal mutatnak példát** a választékos, magas szintű nyelvhasználatra;
- a Magyar nyelv és Irodalom tantárgyak kerettantervi tartalmainak feldolgozásával.

MATEMATIKAI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv fejleszti a **matematikai kompetencia** fejlesztését többek közt:

- azáltal, hogy a tantárgyhoz kötődően olyan problémaorientált oktatóvideók is a tanulók rendelkezésére állnak, ahol a feldolgozást a saját életükhöz kötődő eseteken keresztül gondolhatják végig, támogatva ezzel, hogy a matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, a mindennapokban is alkalmazni tudják;
- a Matematika tárgy kerettantervi tartalmainak feldolgozásával.

DIGITÁLIS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv fejleszti a **digitális kompetencia** fejlesztését többek közt:

- az információk célzott keresésére többféle technikával – témákra, konkrét tartalomra keresés hierarchikus rendszerben illetve kulcsszavak segítségével;
- az információ, digitális tartalmak előállítás, bemutatása és megosztása – letölthető feladatlapok elkészítése számítógépes alkalmazásokkal, azok feltöltése és megosztása más felhasználókkal;
- az információ hitelességének és megbízhatóságának értékelése a letölthető feladatlapok elkészítése során, irányítottan (a megadott anyagokkal) és szabadon (saját gyűjtésű anyagok);

- kommunikációs együttműködés az interneten keresztül – tanulási problémák, kérdések megbeszélése más felhasználókkal belső üzenetküldő rendszeren, chaten vagy fórumon keresztül;
- főbb számítógépes alkalmazások alkalmazása – szövegszerkesztés, prezentációkészítés, számolófunkciók, adattábla kezelés, információtárolás és -kezelés, hálózatalapú kommunikáció a tanulás, és ennek kontextusában történő kutatás terén;
- kreativitás és az innováció megélése a letölthető feladatlapok elkészítése során;
- szerzői jogi és a szoftver-tulajdonjogi tudnivalók gyakorlatban történő használata az információk keresése, gyűjtése és felhasználása kapcsán;
- valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése a hálózatalapú kommunikáció és együttműködés során.

SZOCIÁLIS ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv fejleszti a **szociális és állampolgári kompetencia** fejlesztését többek közt:

- a portálon található, korabeli, hiteles dokumentumok, képek, dokumentumfilmek problémaorientált feldolgozásával a társadalmi folyamatok, struktúrák és a demokrácia megértését;
- a virtuális térben zajló közös tanulás lehetőséget teremt az együttműködésre, az interkulturális kommunikációra. Ez fontos eleme a személyes előítéletek leküzdésének is;
- a portál folyamatos változó un. Kiemelt témái megerősítik a változások iránti fogékonyság fontosságát; mintát adnak arra, hogy együttélés alapja a társadalmi kontextusban fontos kérdések, problémák, közös elemzése;
- a tanulási környezet olyan megszervezésével, ahol az egyénnek felelősséget kell vállalnia saját tanulási folyamatáért;
- az állandó és a tanulók által önállóan is végezhető értékelés támogatja a reális önértékelés kialakulását, a személyes és szociális jólét erősödését, valamint azt, hogy az egyén rendelkezzen a saját magára vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket;
- valamint a Történelem; Társadalomismeret, Etika, Filozófiai tárgy kerettantervi tartalmainak feldolgozásával.

KEZDEMÉNYEZŐKÉPESSÉG ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv fejleszti a **kezdeményszerzőképesség és vállalkozói kompetencia** fejlesztését többek közt:

- a reális önismeret kialakítását támogató tanulásmenedzsment rendszer működtetésével;
- a saját célok, tanulási célok meghatározására való késztetéssel és támogatással, amelyek megalapozzák, hogy a kezdeményszerzőképességet, a kínálkozó lehetőségek megragadására való felkészülést; kockázatvállalást;

- a közösségi tanulás (közösségi portálokkal való közvetlen kapcsolat) azoknak a magatartásmintáknak a kialakulását, amik szükségesek a társadalomban és a munkahelyen;
- a gazdasági és pénzügyi ismeretek témakör feldolgozásával pedig elősegíti, hogy a diákok megszerezzék a szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismeréséhez, értelmezéséhez, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértéséhez és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódáshoz.

HATÉKONY, ÖNÁLLÓ TANULÁS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE

A zanza.tv fejleszti a **hatékony, önálló tanulás kompetencia** fejlesztését többek közt:

- azzal, hogy egyéni tanulási célok és folyamatok megfogalmazásra, önismeretre tanít a tanulásmenedzsment rendszer segítségével;
- az előzetes tudás jelentőségének folyamatos, minden témához kapcsolódó feltárásával;
- támogatja az önálló tanulás a jól átlátható, a kapcsolatokat tudatosan feltáró és megmutató tartalmi rendszer kidolgozásával, és tanulást támogató eszközök működtetésével;
- egyben támogatja a közös tanulást a közösségi terek tanuláshoz kapcsolásával, valamint Padtárs funkció működtetésével, ahol tanuló társak vonhatók be a tanulási folyamatba;
- konkrét tanulás-módszertani ismeretek feldolgozásával és képességek fejlesztésével;
- a tanulás digitális környezetben történő lehetőségeinek tudatos megismertetésével, kipróbálásával;
- a belső motiváció jelentőségét szem előtt tartó értékelési rendszer működtetésével.

FLIPPED CLASSROOM – EGY HATÉKONY MÓDSZER A ZANZA.TV HASZNÁLATÁHOZ

MOHAMED ESETE A HEGGYEL: MI IS AZ A FLIPPED CLASSROOM?

Jonathan Bergmann és Aaron Sams, az azóta nemzetközi szinten meglehetősen ismertté vált tanárpáros, 2004-ben még egy vidéki középiskola kémia munkaközösségét alkotta az egyesült államokbeli Coloradóban. Közös munkájuk során gyakran szembesültek azzal a problémával, hogy diákjaik nincsenek iskolában. A nagy távolságokra lévő sportesemények és egyéb programok miatt az iskola tanulói rengeteget utaztak, így hiányoztak az órákról, ami lemaradáshoz és számos egyéb nehézséghez vezetett.

A probléma megoldását egészen véletlenül egy technológiai magazin hasábjain találták meg. A bemutatott szoftver képes volt Power Point prezentációk bemutatását rögzíteni kísérszövegekkel és egyéb megjegyzésekkel együtt, majd átalakítani az egész előadást egy az interneten könnyen közkinccsé tehető videóvá. Bergmannék hamar felismerték az eszközben rejlő lehetőségeket és 2007-től (ez még a YouTube és egyéb videómegosztó szolgáltatások gyerekkora) elkezdtek a képernyőörögzítő szoftver segítségével felvett órákat publikálni az interneten diákjaik számára.

A videó mint eszköz, utat engedett egy teljesen átalakított oktatási gyakorlatnak, amelyben Bergmann és Sams szakított az addig alkalmazott, a tudásanyagot 40 perc alatt leadó frontális módszerrel. Ehelyett egy új szerepkörbe helyezkedtek az osztályteremben: azáltal, hogy a tudásanyag egyoldalú, tanári előadását „kiszervezték” az osztályteremből, több lehetőségük nyílt az órákon segítő-támogató szerepkörben működni és a tanulókat aktivitásokra ösztönözni. Így a korábban otthoni feldolgozásra kiadott feladatokat most az órán oldották meg közösen, kifejezetten az ismeretek elmélyítésére és alkalmazására fókuszálva. **A „flipped classroom” kifejezés tehát erre a megcserélt működésre utal,** amely teret adott annak, hogy egyénileg is tudjanak foglalkozni a diákokkal az órákon, kérdésekre válaszoljanak, a hasonló problémákkal küszködőket csoportokba szervezzék, és így segítsék felzárkózásukat úgynevezett mini-oktatások keretében. Ennek a formának az az óriási előnye, hogy a segítséget éppen akkor kapja meg a tanuló, amikor aktívan szüksége van rá.

Az új megközelítés nem csak a tanár-diák interakciókat fokozta, hanem a tanulók egymás közötti szerveződését és együttműködését is támogatta. A tanulók ebben a felállásban egymástól jobban tudtak tanulni, illetve közös munkával értelmes, építő tevékenységeken keresztül voltak képesek feldolgozni az új ismereteket. Ez a módszer hatékonyabbnak bizonyult a korábbi gyakorlatnál, ahol a feladatokat otthon, egyedül, minden segítség nélkül próbálták megvalósítani, esetleg hiányos jegyzeteikre vagy a tankönyvre támaszkodva.

MIÉRT JÓ A FLIPPED CLASSROOM?

A nemzetközi pedagógiai gyakorlatban egyre nagyobb népszerűségnek örvendő módszer alkalmazóinak és támogatóinak tapasztalatait és érveit szeretnénk most áttekinteni. Mi szól a „flipped classroom” mellett?

- A tanulók nagyobb mozgásteret kapnak a tudásanyag megismerésénél: saját időbeosztásukban és tempójukban sajátíthatják el a tananyagot. A videó műfaja lehetővé teszi az ismétlést, visszapörgetést, ami támogatja az egyéni tanulást, megértést.

- Az alapismeretek átadásánál a tanár az értékes tanórából nem veszít időt azzal, hogy például „lépésről-lépésre” típusú ismeretek átadásánál kompenzálnia kell a lassabb tanulókat, hiszen ők egy jól megszerkesztett videót akármilyen számukra megfelelő tempóban fel tudnak dolgozni.
- A tanár a tanulási folyamat aktívabb támogatójává tud válni azáltal, hogy csökkennek a frontális oktatással megoldott feladatai. Ugyanígy a tanulók is aktívabbak lehetnek a tanórákon, nem pusztán az információ passzív befogadói. Több idő jut így a tanórán az ismeretek alkalmazására, azonnali visszacsatolásra, ismeretek elmélyítésére, rögtönzött mini-oktatásokra, kollaborációra, adatgyűjtésre, kísérletezésre, egyéni vagy kiscsoportos munkákra.
- A szerkesztett videók, amellyel, hogy támogatják a saját tempójú tanulást, egyben remek eszközei az ismétlésnek, hiszen egy állandóan rendelkezésre álló, bármikor lehívható tudástárat alkotnak, amit a tanulók egyéni igényeik szerint tudnak használni.
- Az információátadás egy részének kiszervezésével a tanár elérhetőbbé válik a tanulók számára a tanórán. Az elméleti alapok átadása helyett (amit megold órán kívül az oktatóvideókkal), lehetősége van a magasabb szintű gondolkodást igénylő területekre koncentrálni: épp azokra a feladatokra, ahol a tanulónak a legnagyobb szüksége van a tanár jelenlétére és támogatására.
- A tanulókra motiválóan hat a szabadabb mozgástér saját tanulásuk szervezésében és testre szabásában. A tanároknak pedig a megnövekedett órai interakció lehetőséget nyújt a nehézségekkel küzdő tanulók pontosabb beazonosítására és támogatására.
- A tanulók kevésbé frusztráltak, kevésbé terheli őket klasszikus értelemben vett házi feladat. Ehelyett a házi feladatnak feladott videók megtekintése, esetleg jegyzetek készítése és a megértést segítő munkalapok kitöltése után átgondolt, célirányos kérdésekkel tudnak érkezni a tanórára.

MIRŐL ISMERSZIK MEG EGY JÓL MŰKÖDŐ FLIPPED CLASSROOM?

A flipped classroom nem jelentheti pusztán a frontális előadás átgondolatlan kiszervezését az óráról. A felszabaduló idő kihasználásának módja jelenti a módszer valódi értékét (a jól felépített videók mellett), a jól szervezett órai munkák és foglalkozások hozzák a sikereket, és erre épül ennek az újnak mondható, vagy talán pontosabban újként hódító módszer nemzetközi lendülete is. Megpróbáltuk összeszedni a teljesség igénye nélkül, hogy mik egy jól működő, hatékony kifordított osztályterem főbb ismérvei:

- Az órai beszélgetések, amelyeken az órán kívül megismert tartalmakat, ismereteket dolgozzák fel, a tanulók irányításával zajlanak. Ezen beszélgetések általános célja, hogy magasabb szintű, kritikus gondolkodáshoz érjenek el.
- A kollaboratív munka folyamatos, párhuzamosan zajló beszélgetésekből áll, amelyek között tetszés szerint változhatnak szükségleteik és érdeklődésük szerint.
- Az elsajátítandó tartalmak kontextust nyernek (a való világhoz köthetővé válnak).
- A tanulók próbára teszik egymás tudását, véleményét az ismeretanyaggal kapcsolatban.
- Spontán alakul ki kollaboratív tanulás, a diákok segítik, irányítják egymást a tanulásban.

- A tanulók magukénak érzik a tananyagot, tanári ösztönzés nélkül is felhasználják ismereteiket, hogy vezessék egymást.
- A tanulók feltesznek felderítő, tapogatózó kéréseket is és módjuk van elkalandozni a tanterven túlmutató területekre is.
- A tanulók aktívan problémamegoldással, kritikus gondolkodással vannak elfoglalva.
- A diákok passzív befogadókból aktív tanulókká válnak.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Baggio, B.G. 2010. Creating Supportive Multimedia Learning Environments. In: Song, H. és Kidd, T.T. (Szerk.) *Handbook of Research on Human Performance and Instructional Technology*. Texas A&M University. 88-105. Az Interneten 2012.09.28-án:

http://139.84.10.210/grad/content/itm/multimedia_for_learning.pdf

Belenky, M. F., Clinch, B. M., Goldberger, N. R. és Rule, J. M. 1986. *Women's ways of knowing: the development of self, voice and mind*. Basic Books, New York.

Biggs, J. B., 1989. Approaches to the enhancement of tertiary teaching. *Higher Education Research and Development*, 8, 7-25.

Brewer, W. F. és Samarapungavan, A. 1991. Children's Theories vs, Scientific Theories? Differences in Reasoning or Differences in Knowledge? In: Hoffmann, R. R. és Palermo, D. S. (Szerk.) *Cognition and the Symbolic Processes: Applied and Ecological Perspectives*. Lawrence Erlbaum, Hillsdale. 209-232.

Deci, E. L. és Ryan, R. M. 1980. The Empirical Exploration of Intrinsic Motivational Processes. *Advances in Experimental Social Psychology*, 13, 39-80.

DeVries, R. 2002. What Does Research on Constructivist Education Tell Us about Effective Schooling? Fine Foundation, Des Moines.

Az Interneten 2012.09.10-én: <http://www.education.uiowa.edu/html/iae/iae-z-op-devries-1-5.pdf>

DeVries, R. 2004. What Is Constructivist about Constructivist Education? *The Constructivist*, 15(1).

Az Interneten 2012.09.10-én:

<http://www.uni.edu/coe/regentsctr/Publications/what%20is%20constructivist.pdf>

EKB 2000. *Memorandum az egész életen át tartó tanulásról*. Európai Közösségek Bizottsága, Brüsszel. Az Interneten 2012.10.09-én: <http://www.nefmi.gov.hu/europai-unio-oktatas/egesz-eleten-at-tarto/memorandum-tanulas>

Entwistle, N., és Marton, F. 1984. Changing conceptions of learning and research. In: Marton, F., Hounsell, D. és Entwistle, N. (Szerk.) *The experience of learning*. Edinburgh. Scottish Academic Press. 211–236.

Gijbels, D., Van de Vattering, G., Dochy, F. és Van den Bossche, P. 2005. New learning environments and constructivism: The students' perspective. *Instructional Science*, 34(3), 213-226.

Az Interneten 2012.09.23-án:

<https://perswww.kuleuven.be/~u0015308/Publications/Instructional%20Science%202005.pdf>

Korom Erzsébet 2005. *Fogalmi fejlődés és fogalmi váltás*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Lehmann László 2011. *Az új típusú sportiskola bemutatása (közoktatási és egyesületi típusú)*. Szakdolgozat.

Az Interneten 2012.10.09-én:

http://nupi.hu/download/sportiskola/az_uj_tipusu_sportiskola_bemutatasa_szakdolgozat.pdf

Loyens, S. 2007. Students' Conceptions of Constructivist Learning. Doctoral Thesis. Erasmus Universiteit Rotterdam.

Az Interneten 2012.09.28-án:

<http://repub.eur.nl/res/pub/9264/Sofie%2520Loyens%2520Proefschrift.pdf>

Moore, M. 1986. Self-Directed Learning and Distance Education. *The Journal of Distance Education*, 1(1), 7-24. Az Interneten 2012.09.12-én: <http://www.jofde.ca/index.php/jde/article/viewArticle/307/201>

MTI 2012. KSH: kevesebb az általános iskolások és a középiskolások száma. *hvg.hu*.

Az Interneten 2012.10.09-én: http://hvg.hu/itthon/20120701_ksh_altalanos_kozepiskolasok

Nahalka István 2002. *Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia.*

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Nahalka István 2009. A tanulás tudománya. *Pedagógusképzés*, 2-3. 37-59. Eduweb Multimédia Zrt. 26

Osborn, R és Freyberg, P. 1985. *Learning in Science. The Implications of Children's Science.* Heinemann Educational Books, Portsmouth.

Palmer, D. 2005. A Motivational View of Constructivist-informed Teaching. *International Journal of Science Education*, 27(15), 1853-1881.

Az Interneten 2012.09.30-án:

<http://www.csun.edu/~sk287035/coursework/646/assignments/literature/A%20Motivational%20View%20of%20Constructivistinformed%20Teaching%20.pdf>

Pear, J.J. és Crone-Todd, D.E. 2002. A social constructivist approach to computer-mediated instruction. *Computers & Education*, 38, 221-231.

Az Interneten 2012. szeptember 18-án:

http://www.cs.washington.edu/education/courses/cse591e/02sp/readings/constructivist_approach_mediated.pdf

Perry, W. G. J. 1988. Different worlds in the same classroom. In: Ramsden, P. (Szerk.) *Improving learning: new perspectives.* Kogan Page, London. 145-161.

Pintrich, P.R., és Schunk, D.H. 1996. *Motivation in education: Theory, research and applications.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Redfern, S. és Naughton, N 2002. Collaborative Virtual Environments to Support Communication and Community in Internet-Based Distance Education. *Journal of Information Technology Education*, 1(3), 201-211. Az Interneten 2012.09.12-én: <http://digilib.unsri.ac.id/download/v1n3p201-211.pdf>

Roschelle, J.M., Pea, R.D., Hoadley, C.M., Gordin, D.N. és Means, B.M. 2000. Changing How and What Children Learn in School with Computer-Based Technologies. *Children and Computer Technology*, 10(2), 76-101.

Az Interneten 2012.09.30-án: [http://hal.archives-](http://hal.archives-ouvertes.fr/docs/00/19/06/10/PDF/A103_Roschelle_etal_01_Packard.pdf)

[ouvertes.fr/docs/00/19/06/10/PDF/A103_Roschelle_etal_01_Packard.pdf](http://hal.archives-ouvertes.fr/docs/00/19/06/10/PDF/A103_Roschelle_etal_01_Packard.pdf)

Säljö, R. 1979. *Learning in the learner's perspective. I. Some common-sense conceptions.* Reports from the Department of Education, University of Göteborg.

Slaats, A., Lodewijks, H.G.L.C. és van der Sanden, J.M.M. (1999): Learning styles in secondary vocational education: disciplinary differences. *Learning and Instruction*, 9, 475–492.

Suthers, D.D. 2006. Technology affordances for intersubjective meaning making: A research agenda for CSCL. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 1(3), 315-337.

Az Interneten 2012.10.03-án:

<http://scholarspace.manoa.hawaii.edu/bitstream/handle/10125/2612/Suthers-ijCSCL-2006.pdf?sequence=1>

Tynjälä, P. 1997. Developing Education Students' Conceptions of the Learning Process in Different Learning Environments. *Learning and Instruction*, 7(3), 277–291.

Van Rossum, E. J., és Schenk, S. M. 1984. The relationship between learning conception, study strategy and learning outcomes. *British Journal of Educational Psychology*, 54, 73–83.

Vermunt, J. D. H. M. 1992: Leerstijlen en sturen van leerprocessen in het hoger onderwijs – naar procesgerichte instructie in zelfstandig denken. [Learning styles and regulation of learning in higher education – towards process-oriented instruction in autonomous thinking]. Swets és Zeitlinger, Amsterdam/Lisse. Eduweb Multimédia Zrt. 27

Vermunt, J. D. H. M. 1996. Metacognitive, cognitive and affective aspects of learning styles and strategies: a phenomenographic analysis. *Higher Education*, 31, 25–50.

Az Interneten 2012.09.20-án: <http://igitur-archive.library.uu.nl/ivlos/2007-0105-200231/Article%20Vermunt%201996%20HighEduc.pdf>

Vermunt, J. D. H. M. 1998. The regulation of constructive learning processes. *British Journal of Educational Psychology*, 68, 149-171.

Az Interneten 2012.09.28-án: <http://igitur-archive.library.uu.nl/ivlos/2007-0105-200219/Article%20Vermunt%201998%20BJEP.pdf>

Vosniadou, S. 2001. *How Children Learn?* International Academy of Education, International Bureau of Education, Brussels, Geneva.

Az Interneten 2012.09.30-án:

http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/archive/publications/EducationalPracticesSeriesPdf/prac07e.pdf

Yoon, S.W., Song, J.H. és Lim, D.H. 2009. Beyond the Learning Process and Toward the Knowledge Creation Process: Linking Learning and Knowledge in the Supportive Learning Culture. *Performance Improvement Quarterly*, 22(3), 49-69.

Az Interneten 2012.09.30-án: <http://www.performancexpress.org/wp-content/uploads/2011/11/Beyond-the-Learning-Process.pdf>